# E 53/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto sisämarkkinastrategiasta

Talousvaliokunta

2.10.2025

Hanna Kalenoja

Johtava asiantuntija, liikenne ja elinkeinopolitiikka

Keskuskauppakamari

# Sisämarkkinastrategian uudistaminen

- epävarmassa geopoliittisessa toimintaympäristössä sisämarkkinoiden tulisi muodostaa vakaa ja ennakoitava toimitusketjuja, investointeja ja uusien teknologioiden laajamittaista käyttöönottoa tukeva kehys
- suurille yrityksille sisämarkkinat tarjoavat kansainvälisessä kilpailussa tarvittavan mittakaavan, kun taas pk-yrityksille ne avaavat kansainvälisiä markkinoita
- rakenteellisten vaikutusten saavuttamiseksi lyhyen aikavälin toimenpiteet tulisi sisällyttää määrätietoiseen pitkän aikavälin strategiseen visioon, jossa on selkeät välitavoitteet, indikaattorit ja polku kohti syvempää integraatiota
- lainsäädännön muutoksissa erityistä huomiota tulisi kiinnittää muutosten vaikutuksiin sisämarkkinoiden toimintaan
- sisämarkkinastrategian tulisi kytkeytyä tiiviimmin esimerkiksi kilpailukykykompassin valmisteluun, valtiontukisääntelyyn ja säästämis- ja sijoitusunioniin (Savings and investment union, SIU), jolla on tärkeä rooli yritysten rahoituksen saannin parantamisessa
- moniin strategiassa esitettyihin avauksiin on mahdollista muodostaa kanta vasta, kun komissio on valmistellut niistä varsinaiset ehdotukset vaikutusarvioineen

# Nostoja sisämarkkinastrategiasta

- **Valtiontukikilpailu**
  - sisämarkkinastrategia ei käsittele lainkaan valtiontukipolitiikkaa
  - valtiontukisääntöjen löystyminen vääristää EU:n sisämarkkinoita, sillä eri jäsenvaltioilla on vaihtelevaa kykyä ja tahtoa tukea yrityksiä
  - Suomen tulee nostaa esiin reilun kilpailuympäristön merkitystä myös sisämarkkinastrategian yhteydessä
- **Monimutkaisen EU-sääntelyn purkaminen**
  - sääntelyä koskeva stressitestaus ja kilpailukykytarkistus, sekä lainsäädäntöä yksinkertaistavat koontipaketit ovat tervetulleita uudistuksia
  - pk-yritysten ja midcap-yritysten esille nostaminen on näkemyksemme mukaan oikea painopiste strategialle. EU:n lainsäädännön tulisi olla käytännöllistä ja selväpiirteistä myös pienille yrityksille ilman jälkikäteen laadittavia soveltamista helpottavia yksinkertaistuksia.
  - suhtaudumme myönteisesti sääntelymuutoksiin, jotka laajentavat pk-yritysten poikkeukset koskemaan soveltuvin osin myös midcap-yrityksiä, poistavat edellytykset toimittaa vaatimuksenmukaisuusasiakirjat paperimuotoisina sekä avaavat rajatusti markkinoita tuotteille, joilta puuttuu vielä standardi
  - kilpailukykytarkistukset tulisi sisällyttää vakiintuneeksi osaksi sääntelyn vaikutustenarviointia, jotta voidaan varmistaa sääntelyn johdonmukaisuus ja tukea yritysten kasvua
- **Yrityksen perustamisen ja liiketoiminnan harjoittamisen helpottaminen**
  - Suomen kannassa painotetaan ensisijaisesti muita toimia kuin uutta sääntelyä, lähinnä nykylainsäädännön tehokkaampaa soveltamista
  - Komission tiedonannossa esitetään ns. 28. regiimin valmistelua yritysten rajat ylittävän toiminnan helpottamiseksi. Rinnakkainen regiimi saattaa lisätä lainsäädännön monimutkaisuutta ja päällekkäisyyttä nykyisin lainsäädännön kanssa, eivätkä sen hyödyt kohdennu välttämättä pk-sektorin yrityksiin.

# Nostoja sisämarkkinastrategiasta

- **Pakkausten, merkintöjen ja jätteitä koskevien sääntöjen yhdenmukaistaminen**
  - suhtaudumme myönteisesti esitettyyn digitaaliseen teknologianeutraaliin tuotepassiin, joka voi helpottaa säännösten noudattamista ja markkinavalvontaa - on kuitenkin varmistettava, että tietoja kerätään oikeasuhtaisesti ja siten, että tietojen tallentamisvelvoitteet eivät kertaudu arvoketjun eri osissa
  - esitys yhdenmukaistaa ja yksinkertaistaa pakkauksia, merkintöjä ja jätteitä koskevia hajanaisia säädöksiä on perusteltu, sillä ne ovat merkittävä este tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle
  - tuemme sisämarkkinoiden luomista jätteille ja uusioraaka-aineille
- **Yrityslompakot**
  - kannatamme esitystä eurooppalaisesta yrityslompakoista (EBW), joiden tavoitteena on toimia yhtenä luotettavana rajapintana, joka auttaa yrityksiä ymmärtämään ja täyttämään vaatimustenmukaisuusvelvoitteet eri markkinoilla
  - elinkeinoelämän sidosryhmät tulee ottaa mukaan yrityslompakkojen kehittämiseen, pilotointiin ja käyttöönottoon
  - lompakkojen tulisi olla täysin yhteensopivia kansallisten alustojen ja kansallisten kaupparekisterien kanssa
- **Toimivat sisämarkkinat ja huoltovarmuus**
  - sisämarkkinastrategiassa viitataan myös Niinistön raporttiin, joka käsittelee varautumista
  - strategiassa varautumisen näkökulma pelkistyy kuitenkin sinänsä tärkeään puolustusteollisuuden sisämarkkinan edistämiseen
  - huoltovarmuuden kannalta olennaista on kriittisen infrastruktuurin tunnistaminen ja vahvistaminen sekä kriittisten raaka-aineiden omavaraisuuden parantaminen
- **Liikennepalvelujen markkina**
  - suunnitelmat EU:n rautatieliikenteen kapasiteettia lisäävän hallintajärjestelmän uudistamiseksi etenevät Keski- ja Etelä-Euroopan rataverkolla todennäköisimmin vasta 2030-luvulla
  - Suomen sijainti mantereen reunamalla ei tuo Suomelle luontaisia maayhteyksiä Keski-Eurooppaan, ja kansainvälisen saavutettavuuden kannalta lentoliikennemarkkinoiden kehitys on Suomen kannalta olennaisen tärkeää
  - verotuksen ja muun kansallisen sääntelyn erilaisuus heikentää kotimaisten kuljetusyritysten kilpailuasemaa kotimaan liikenteessä - kuorma- ja linja-autoliikenteen kabotaasisääntelyssä tulee ottaa huomioon kilpailun vääristymisen, sosiaalisten näkökohtien ja liikenneturvallisuuden näkökulma